

ДО

Г-Н РУМЕН ХРИСТОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

КОМИСИЯТА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО

И ХРАНИТЕ

НА 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ на РБ

ВХ № ПГ-628-00-35

ПОЛУЧЕНО НА 11.04.2016г.

1401
J

СТАНОВИЩЕ

относно: Проект на Закон за браншовите организации на земеделските производители и преработватели на земеделска продукция (654-01-43/25.03.2016 г.)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

В последните години темата за регулиране дейността на браншовите организации и взаимоотношенията им с държавната администрация е актуална и периодично се поставя за обществено обсъждане. Това е поредният опит да се въведе административен контрол върху дейността на браншовите организации на производителите и преработвателите на земеделска продукция без да се проведе публична дискусия за необходимостта и неотложността от такъв законопроект.

По посочения законопроект браншови организации на преработвателите на земеделска продукция изразяват следното общо становище:

I. ПО МОТИВИТЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА:

Първа основна цел:

Предвижда се създаване на законова рамка, определяща статута и дейността на браншовите организации в сектора земеделие.

Констатации:

1. С този проект се ограничава правото за свободно сдружаване на ФЛ и ЮЛ – право, гарантирано от Конституцията на Република България (чл.12 и чл.44) и от Европейската конвенция за правата на човека (чл.11), като предварително с чл.1, ал.2 и чл.2 се дефинира кой с кого може да се сдружава. Правото на свободно сдружаване, което е регламентирано и в ЗЮЛНЦ, гарантира постигане на общи интереси чрез сдружаване на база общи цели без да се поставят ограничения по дейности. Примери за това са производители от различни производства (напр. производителите на етерични масла и на козметика). Поставят се въпросите: Как такива структури ще покриват

критериите за допустимост при обединяване? И защо трябва да се ограничава тяхното право на свободно сдружаване.

2. Селското стопанство и преработвателната индустрия са икономически дейности, различни по своята същност; обособени са в различни КИД и дейността им е регламентирана с различно законодателство. Дейността на преработвателната индустрия е регламентирана в пакет от нови закони, разработени съвместно с МЗХ и браншовите организации от хранително-вкусовата и питейна индустрия. В проекта на Закон за храните са предвидени разпоредби за създаване на Национален съвет по храните - постоянен консултативен орган към министъра на земеделието и храните, който ще координира националната политика в сектор храни с оглед гарантиране устойчивото му развитие. Регламентирана е и националната представителност на браншовите организации от преработвателната индустрия с критерии, доказващи легитимност и устойчиво развитие.

На база гореизложеното считаме, че проектозакона за браншовите организации следва да се отнася само за селското стопанство, тъй като представителността на преработвателната индустрия е уредена в проекта на Закон за храните.

Втора основна цел:

Идентифициране на браншовите организации и регламентиране на взаимоотношенията им с централната и териториална изпълнителна власт.

Констатации:

Браншовите организации в селското стопанство и преработвателната индустрия са идентифицирани и оповестени на сайта на МЗХ към 05.08.2015 г. и в качеството си на официални представители на бизнеса участват активно в работата на консултативни съвети, работни групи за създаване на нормативни актове; участват в отрасловия съвет за тристранно сътрудничество на ХВП и др. На база гореизложеното е видно, че липсата на специализирано законодателство не е пречка за активната и отговорна дейност на браншовите организации. Многообразието на браншови организации показва, че настоящият модел е работещ и считаме, че със създаването на нови закони, регулиращи дейността само на част от браншовите организации, се създава прецедент с неясни последици.

Трета основна цел:

Задължения за регистрация и предоставяне на информация за дейността на браншовите организации.

Констатации:

Регистрацията и организацията на дейността на браншовите организации се извършва съгласно изискванията на ЗЮЛНЦ и ежегодно се публикуват отчети за дейността в електронните издания на браншовите организации. Нещо повече, в момента се в НС се обсъжда Законопроект за изменение и допълнение на ЗЮБНЦ (внесен от МС на 07.10.2015 г. със сигнатура 502-01-83), в който се предвижда регистърът на юридическите лица с нестопанска цел (каквито са и браншовите организации) да се води Агенцията по вписванията. Съгласно чл.18, ал.2 от същият този законопроект на

обявяване в регистъра на ЮЛНЦ към АВ подлежат следните документи: 1. решението за учредяване на юридическото лице с нестопанска цел; 2. уставът на сдруженията, съответно учредителният акт на фондациите; 3. решенията за промени в обстоятелствата, подлежащи на вписване; 4. финансовите отчети на юридическото лице с нестопанска цел, както и докладът за дейността по чл. 40, ал. 2 за тези, определени за извършване на общественополезна дейност.

Очевидно е, че проектът на Закон за браншовите организации на земеделски производители и преработватели на земеделска продукция предвижда задължения без да се съобразява със съществуващата практика в дейността на браншовите организации, както и със законодателството в България.

Четвърта основна цел:

Урежда се възможност за създаване на Камара на преработвателите на земеделска продукция.

Констатации:

Камарата на преработвателите на земеделска продукция се предвижда да се регистрира по Закона за юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност. При осъществяването на общественополезна дейност заплащането на разходите по организирането ѝ следва да се поеме от обществото, респективно от възложителя на тази дейност - МЗХ.

Правомощията на тази структура са идентични с тези на т. н. представителни браншови организации, което създава объркване. Освен това не става ясно как тези камари ще допринасят за ефективното развитие на отрасъла.

Същевременно Националният съвет по храни, регламентиран в проекта на Закона за храните, е именно органът, който разполага с необходимата национална представителност и функции за изграждане на отговорни политики за развитието на целия отрасъл, а не само на ниво браншове, както е предвидено в Закона за браншовите организации на земеделски производители и преработватели на земеделска продукция.

Пета основна цел:

Дава се възможност на органите на изпълнителната власт и на местното самоуправление след предварително съгласие да предоставят на Камарата на преработвателите на земеделска продукция административни функции и административен контрол.

Констатации:

Такава разпоредба е незаконосъобразна, защото административният контрол по същество представлява контрол между самите органи на администрацията, включени организационно в системата на изпълнителната власт. Ето защо, неправителствените организации не могат да осъществяват административен контрол по отношение на своите членове. Освен това, подобна функция не е разписана в чл.40 на проектозакона.

В заключение: мотивите за приемане на Закона за браншовите организации на земеделски производители и преработватели на земеделска продукция са

несъстоятелни. С така предлагания законопроект се създават условия за свръх администриране, отчетност и контрол от страна на МЗХ; нарушава се конституционният принцип на свобода на сдружаване и разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Проектозаконът не решава никакви проблеми, а по-скоро създава нови, затова не следва да бъде приет в така предлагания му вид.

II. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ, ДОПЪЛНЕНИЕ ИЛИ ОТМЯНА НА ОТДЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ ОТ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА БРАНШОВИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ И ПРеработватели на ЗЕМЕДЕЛСКА ПРОДУКЦИЯ:

1. Чл.1 ал.1 т.1 и 2 следва да отпадне, защото регистрацията и дейността на браншовите организации е регламентирана съгласно ЗЮЛНЦ и е недопустимо една и съща дейност да се регламентира в два закона, още повече че ЗЮЛНЦ е основен закон, а предложеният е специален.

Нерегламентиран е единствено статутът и функциите на представителните браншови организации и камарите на земеделски производители и преработвателите на земеделска продукция.

2. В чл.5 ал.2 следва да се измени, като регламентира единствено източник на финансиране на камарите на земеделски производители и преработвателите на земеделска продукция. Следва да се предвиди финансиране от обществото, тъй като те се регистрират за осъществяване на общественополезна дейност.

3. Чл.9 ал.2 да се измени както следва: Правата на всеки член са регламентиращи в устава на съответната организация.

4. Глава трета „Дейност“ следва да отпадне, защото дублира уставите на съответните организации.

5. Чл.18 допуска сдружаване на регистрирани физически и юридически лица, регистрирани по чл.12 от ЗХ. Не е ясно как ще бъде регулирано обединяването на преработватели, чийто обекти не са регистрирани по чл.12 на ЗХ. Неясна е целесъобразността на разпоредбите на чл.12 и чл.18 да се прилага т.н „производствени принципи“ и да се ограничава производствената дейност в девет бранша. Такъв подход е дискриминационен и ограничава представителността на цели подотрасли.

6. Чл.20 следва да отпадне, тъй като в измененията и допълненията към ЗЮЛНЦ се предвижда преминаването на регистъра на ЮЛНЦ към Агенция по вписванията към Министерство на правосъдието.

7. Чл.22 да отпадне, тъй като тази информация ще се обнародва в Агенция по вписванията към Министерство на правосъдието – съгласно миналия на първо четене проект на ЗЮЛНЦ.

8. Чл.25 ал.1 да се измени както следва: Браншовите организации на преработвателите на земеделска продукция могат да бъдат признати за представителни когато отговарят на един от двата критерия:

1. Обединяват най-малко 30 на сто от лицата, притежаващи обекти, регистрирани по чл.12 от ЗХ за съответния бранш

или

2. Годишният обем на преработената от членовете им продукция за последната година е не по-малко от 50 на сто от общия обем преработена продукция за съответния бранш за същия период. За удостоверяване на този критерий липсват официални данни за обема на преработените суровини и произведената продукция.

9. Чл.28 следва да се измени, тъй като копира правомощията на браншовите организации, а съгласно Регламент №1308/2013 за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 са разписани правата на представителните браншови организации.

10. Чл.29 ал.2 следва да отпадне по същите съображенията относно чл.22.

11. Чл.37 ал.1 да се измени както следва: Дейността на юридически лица с нестопанска цел, регистрирани по ЗЮЛНЦ за осъществяване на общественополезна дейност се финансира от обществото, респективно от МЗХ като се предвидят средства за финансиране и отчетност.

12. Чл.40 следва да отпадне и да се регламентират конкретни дейности в полза на обществото

13. Чл.41 ал.2 да отпадне

14. Чл.44 следва да отпадне по съображенията изразени в т.5 на становището

15. Чл.47 следва да отпадне по съображения изразени в т.3 на становището и на база изискванията на Закона за счетоводство (годишно счетоводно приключване и публично обявяване)

Като цяло законопроектът противоречи на принципите и нормите на българското и европейско законодателство. Администрирането на гражданските сдружения ще доведе до сериозна деформация в реалния диалог и взаимодействие между гражданските сдружения и органите на централната власт и местното самоуправление.

С уважение:

1. Асоциация на месопреработвателите
2. Сдружение на производителите на растителни масла и маслопродукти
3. Асоциация на млекопреработвателите в България
4. Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци
5. Национален браншови съюз на хлебарите и сладкарите
6. Съюз на българските мелничари.
7. Българска национална асоциация етерични масла, парфюмерия и козметика
8. Национална асоциация на млекопреработвателите
9. Съюз на производителите на комбинирани фуражи
10. Съюз по хранителна промишленост към ФНТС